Dosarul nr.2-25466/23
2-23174207-12-2-06122023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

4 martie 2025 mun. Chişinău
Judecătoria Chişinău, sediul Centru
în componenţă:
Judecător, preşedinte de şedinţă - Potînga Iurie
Grefier – Zamfir Felicia, Lucinschi Cristina, Ciobanu Constantin
a judecat în şedinţa de judecată publică cauza civilă la acţiunea formulată de reclamanta Nottea Rachel împotriva pârâtei ”FLY ONE” SRL, intervenient accesoriu ”EXPLOR TUR” SRL privind încasarea sumelor băneşti cu titlu de compensație pentru anularea zborului, prejudiciu material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

La 05 decembrie 2023, reclamanta Rachel Nottea prin intermediul reprezentantului, avocatului Aureliu Scorțescu (împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA nr. *****din *****) a depus la Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva Fly One SRL cu privire la încasarea sumei de 800 euro cu titlu de compensație, a sumei de 818,96 euro cu titlu de cheltuieli pentru cazare, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că reclamanta a procurat bilete de avion tur-retur, operată de operatorul aerian Fly One SRL, care era preconizată pentru 18 iunie 2023, ora 19:30, ruta 5F 448, pornire de la Tel Aviv (TLV) – sosire la Chișinău, Republica Moldova (KIV), în aceeași zi, ora 22:00, și cursa de retur, fiind operată de către operatorul aerian Fly One SRL, preconizată pentru data de *****, ora 18:20, ruta 5*****, pornire de la *****, Republica Moldova (KIV) – Tel Aviv (TLV), în aceeași zi.

La data de 16.06.2023 SRL Fly One a expediat un email prin care a comunicat despre modificarea zborului pentru data de 18.06.2023 ora 21:30. Menționează reclamanta, că cu privire la amânarea și întârzierea zborului, atrage atenția instanței de judecată că cu părere de rău, cursa de tur din data de 18 iunie 2023, operată de către operatorul aerian Fly One SRL a fost amânată.

Din păcate, această întârziere de zbor a pereclitat în totalitate planurile Nottea Rachel, zborul pentru data de 22.06.2023 ora 18:20 a fost anulat, fiind posibil zborul pentru data de 23.06.2023 ora 01:00. Din motivul anulării reclamanta a fost nevoită să rezerveze cazare în hotel unde au fost locuri disponibile. reclamanta nu dispunea de cazare în mun. Chișinău, fiind nevoită să închirieze un spațiu pentru cazare în mun. Chișinău din 22.06.2023 până în 23.06.2023 ora 22:00 (ora eliberării camerei fiind 12:00 rezervarea fiind pentru 2 zile).

Notează că potrivit scrisorii IS Moldatsa nr. 733 din 22 septembrie 2017, Anexa nr. 1, distanța ortodromică dintre aerodromul Tel Aviv (TLV) – Chișinău (KIV) este de 1732 km.

Mai mult ca atât, consideră că reclamanta este în drept să primească compensație în sumă de 400 euro în temeiul pct. 12 și pct. 18 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie

2014, deoarece sunt întrunite toate condițiile pentru a primi această compensație și anume; 1) în speță a existat o întârziere a zborului; 2) Zborul Tel Aviv (TLV) – Chișinău (KIV) are o distanță de 1732 km conform metodei rutei ortodromice (scrisoarea IS MOLDA TSA nr. 733 din 22 septembrie 2017), precum ceea ce este prevăzut și conform capitolului V din prezentul Regulament, iar Cap. V pct. 18 lit.c), iar refuzul pârâtului fiind unul neîntemeiat.

Ceea ce ține de pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral menționează că Nottea Rachel a fost victima unei erori de management a companiei Fly One SRL, fiindu-i cauzat un disconfort psihologic, precum stare de frică, anxietate, furie și neliniște, totodată fiindu-i lezate drepturile și interesele, prin prestare de către compania aeriană a serviciului necorespunzător, pentru compensarea parțială a suferințelor suportate consideră de cuviință achitarea unui prejudiciu moral în mărime de 50 000, 00 lei, în temeiul art. 2036 alin. (1), 2037 alin. (1)–(2) Cod civil și art. 20 alin. (1) al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

Privitor la respectarea procedurii prealabile atrage atenția că la data de 11 iulie 2023 la adresa pârâtului a fost expediată o cerere prealabilă cu privire la achitarea compensației în sumă de 800 euro în temeiul pct. 16, 17, 18 lit. a) din Hotărârea de Guvern nr. 836 din 08 noiembrie 2012 pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, a sumei de 818,96 euro cu titlu de cheltuieli pentru cazare și suma de 50 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, care a fost recepționată la aceeași dată, însă până în prezent, pârâtul nu a venit cu nici un răspuns în acest sens.

Consideră că procedura prealabilă a fost respectată, astfel cauza urmând a fi soluționată pe cale judiciară, or conform prevederilor art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. La fel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a recunoscut, în jurisprudența sa, dreptul consumatorilor la repararea prejudiciului nepatrimonial. Astfel, instanța de judecată urmează să rețină jurisprudența Curții Europene de Drepturilor Omului, care în cauza *Prodan vs. Moldova,* hotărârea din 18 mai 2004, prin care Curtea a reiterat că într-o hotărâre în care ea constată o violare, impune statului pârât o obligație legală de a pune capăt violării și a repara consecințele acesteia, în așa mod, încât să restabilească pe cât e posibil situația existentă înainte de violare *(cauza Former King of Greece and Others vs. Greece nr.25701/94, §72).* Regulamentul nr. 261/2004 urmărește asigurarea unui înalt nivel de protecție a pasagerilor aerieni, indiferent dacă se află într-o situație de refuz la îmbarcare, de anulare sau de întârziere prelungită a zborurilor, întrucât toți sunt victime ale unor dificultăți și neplăceri grave similare care au legătură cu transportul aerian

Astfel, reparația trebuie să aibă scopul de a repune reclamantul în situația în care el sar fi aflat dacă valoarea nu ar fi avut loc.

Solicită compensarea în rezultatul anulării zborului la cursa aeriană nr.5F*****pe ruta Tel Aviv preconizat pentru 18 iunie 2023, ora 19:30 în mărime de 800 euro, încasarea compensației în sumă de 818,96 euro cu titlu de cheltuieli pentru cazare și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 15 000 lei cu titlu de asistență juridică. (f.d.4-28).

La 31 octombrie 2024 reprezentantul pârâtului Fly One SRL, avocatul Iustin Cristian (împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA nr. *****din ***** – f.d.44-45) prin intermediul poștei electronice al Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și înregistrat în Secția evidență procesuală a cauzelor civile și comerciale sub nr. 05-3/2-1829 a depus referința asupra

acțiunii înaintate de Nottea Rachel, prin care a indicat următoarele: - cu referire la capătul de cerere privind acordarea compensației pentru anularea zborului reieșind din prevederile legale și anume atrage atenția instanței că nici zborul tur, nici zborul retur nu a fost anulat, ambele zboruri au avut loc doar că s-a modificat ora zborului.

Compania aeriană a propus pasagerului agrearea unui nou orar, pasagerul conform art. 21 din Legea nr. 105 privind protecția consumatorului (în cele ce urmează „Legea nr. 105") pasagerul avea două opțiuni fie rezoluționa contractul fie accepta modificarea și fixa un nou termen.

Menționează că conform art. 21 alin. (2) din Legea nr. 105, dacă prestatorul (executantul) nu a început la timp prestarea serviciului (executarea lucrării) sau dacă, în timpul prestării serviciului (executării lucrării), a devenit clar că serviciul (lucrarea) nu va fi îndeplinit în termenul stabilit, sau dacă termenul de prestare a serviciului (executare a lucrării) a expirat, consumatorul este în drept, opțional: a) să fixeze prestatorului (executantului) un nou termen. în cadrul căruia el trebuie să înceapă și să finalizeze prestarea serviciului (executarea lucrării), și să ceară reducerea prețului pentru serviciu (lucrare), b) să rezilieze contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării) și să revendice repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenelor de începere și/sau finalizare a prestării serviciului (executării lucrării).

Prin urmare, definitivează faptul că motivul întârzierii zborului la care face trimitere reclamanta, a fost impus reieșind din anumite circumstanțe imprevizibile la care transportatorul nu se putea aștepta la momentul încheierii contractului, astfel, reieșind din legislația națională și internațională redată *supra,* constată că transportatorul nu este vinovat de întârzierea zborului, totodată, transportatorul nu este obligat în aceste circumstanțe să achite compensațiile pentru întârzierea zborului în cuantum de 800 euro solicitate de către aceasta. Așadar, reclamanta și-a manifestat consimțământul de a călători cu Fly One SRL, prin urmare, a fost de a cord cu condițiile acestei companii, astfel, nu poate înainta obiecții, de ordin pecuniar dat fiind că ea conștient și-a manifestat consimțământul în partea ce ține de condițiile Fly One (inclusiv în partea ce vizează anularea zborului) până a procura biletele respective, adică până a fi încheiat contractul între părți, iar, Fly One SRL, a acționat conform Regulilor Generale de Transport.

Mai mult, necesită a fi marcat faptul că reclamanta a primit serviciul, iar la momentul primirii serviciului nu a înaintat careva obiecții cu privire la calitatea acestui serviciu. Astfel, obligația rezultată din raportul juridic de transport a fost stinsă. Prin urmare, efectele stingerii obligațiilor duc la imposibilitatea revendicării anumitor pretenții, conform prevederilor art. 965 alin. (1)-(2) Cod civil.

Complementar, prezintă deosebit interes de a specifica că părțile prin acordul comun au modificat orarul, or, Fly One SRL a propus o modificare de orar care a fost acceptată de către pasager. Or, pasagerul nu au declarat rezoluțiunea contractului atunci cât i-a fost propusă modificarea de orar, indiferent de faptul că potrivit art. 21 din Legea nr. 105 avea acest drept.

În speță, reclamanta a ales prima opțiune, deci a fixat un nou termen prestatorului. Intenția reclamantei la fixarea unui nou termen, acceptarea modificării orarului se determină prin comportamentul acesteia de a călători în continuare cu Fly One SRL, conform orarului nou.

Comportamentul părților de acceptare a noului orar, a dus la modificarea acestuia, respectiv, orarul nou de zbor a fost respectat, conform orarului nou agreat de părți transportatorul nu a întârziat. Reclamanta prin acordul comun cu operatorul aerian a înlocuit o prestație cu alta. Iar, conform art. 991 alin. (1) Codul civil, obligația se stinge în baza înțelegerii dintre părți de a o înlocui cu o altă obligație (novație), cu excepția valorilor mobiliare, dacă art. 8 din Legea nr. 184

din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară nu prevede altfel. Prin urmare, intenția reclamantei la acceptarea unei noi prestații se determină prin comportamentul acestora de a călători în continuare cu Fly One SRL, la o altă oră.

La caz, comportamentul părților de acceptare a noii prestații, a dus la stingerea unui raport juridic și înlocuirea acestuia cu altul. Respectiv, s-a stins obligația părților de a transporta pasagerii la 18 iunie 2023, ora 19:30 și a apărut prin acordul comun obligația de a transporta pasagerii la 18 iunie 2023, ora 21:30. La zborul retur s-a stins obligația de a transporta pasagerul la 22.06.2023 ora 15:20 și a apărut prin acordul comun obligația de a transporta pasagerul la 23.06.2023 ora 04:00. Prin urmare, nu pot vorbi de o anulare atâta timp cât zborul a fost efectuat conform înțelegerii dintre părți și la ora agreată de părți. Respectiv, reclamantul a primit serviciul, iar la momentul primirii serviciului nu au înaintat careva obiecții cu privire la calitatea acestui serviciu.

Subliniază că sunt în prezența unui raport juridic stins, art. 965 Cod civil remarcă, ca debitorul nu este obligat în asemenea circumstanțe să achite penalități și/sau dobânzi ori să repare prejudicii. În acest context, Fly One SRL solicită respingerea ca neîntemeiată a capătului de cerere privind acordarea compensației pentru întârzierea zborului.

Referitor la compensarea cheltuielilor legate de cazare în sumă de 818, 996 EURO precizăm că, operatorul aerian asigură cazare doar în cazul anulării zborului, în speță zborul pasagerilor a avut loc la o altă oră decât cea programată anterior.

Conform pct. 16 din HG nr. 836, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întîrziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează: a) timp de două ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin; b) timp de trei ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor cuprinse între 1500 și 3500 de kilometri; c)timp de patru ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor care nu se încadrează la literele a) sau b), pasagerilor li se oferă de către operatorul aerian: asistența specificată la litera a) punctul 25 și punctul 26 din prezentul Regulament; Astfel, operatorul aerian nu este obligat să compenseze cheltuielile de cazare având în vedere că zborul nu a fost anulat.

Cu referire la capătul de cerere privind repararea prejudiciului moral menționează că societatea pârâtă manifestă intenția de a specifica că trimiterea făcută de către reclamantă la sediul instituției prejudiciului moral, o considerăm neîntemeiată. Or, reieșind din specificul obiectului dedus judecății, în materia transportului aerian internațional, sunt în prezența unor reglementări speciale, aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborului. Respectiv, urmează a fi reținut faptul, că menirea și scopul compensației legale stabilite prin Regulament este anume/cu precădere de a atenua suferințele psihice ale pasagerului în cazul întârzierii prelungite a zborului (refuzului la îmbarcare, anulării zborului, întârzierii zborului), deci compensația reprezintă prin sine însuși o reparare a prejudiciului moral.

Compensațiile suplimentare, în sensul pct. 32 din Hotărârea Guvernului nr. 836, trebuie dovedite prin probe veridice și pertinente. La caz, reclamanta nu a demonstrat prin probe că compensația cu titlu de cazare în sumă de 818,95 Euro pe care o solicită este suficientă pentru a atenua acele incomodități ce au avut în contextul întârzierii nesemnificative a zborului.

Prin urmare, reclamanta nu a argumentat de ce suma de 50.000 nu este o satisfacție echitabilă și necesită suplimentar o anumită sumă de bani pentru repararea suplimentară a prejudiciului moral. Respectiv, ținând cont de aceste circumstanțe, identifică că scopul acestui capăt de cerere se limitează exclusiv la estorcarea anumitor mijloace financiare din contul

pârâtului. Mai mult, notează că Hotărârea Guvernului nr. 836 a fost transcrisă practic în mod identic din Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al parlamentului european și al consiliului din 11 februarie 2004, însă, la transcrierea acestuia, nu a fost luat în considerare capacitățile operatorilor aerieni din statele europene și fluxul de pasageri și nemijlocit capacitățile operatorilor aerieni din Republica Moldova și nemijlocit fluxul de pasageri. Or, fluxul financiar al operatorilor aerieni din Uniunea Europeană este vădit mai mare decât în Republica Moldova, respectiv, sumele incluse în acest Regulament cu titlu de compensații pentru operatorii aerieni din Uniunea Europeană sunt absolut normale. Dar, pentru operatorii aerieni din Republica Moldova asemenea sume pot îngreuna situația financiară a companiei. Respectiv, la acordarea unor compensații suplimentare pe lângă cele prevăzute de lege, instanța trebuie să ia în considerare toate circumstanțele și nemijlocit probe care ar atesta necesitatea acordării anumitor compensații suplimentare la cele stabilite de lege.

Paralel, observă că alegațiile reclamantei referitor la existența prejudiciului moral poartă un caracter pur declarativ.

Mai mult, instituția prejudiciului moral, este parte componentă a răspunderii delictuale, pentru existența căreia necesită a fi întrunite cerințe privind, fapta prejudiciabilă, vinovăția, prejudiciu, legătura cauzală dintre fapta ilicită și prejudiciu. La caz, reieșind din faptul că nu este vinovată compania aeriană de întârzierea zborului reclamantului constatăm că nici prejudiciul moral nu poate fi pus pe seama societății pârâte. Concomitent, potrivit art. 2037 alin. (1) Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, iar al. (2) al art. 2037 Codul civil, remarcă caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Așadar, reieșind din prevederile legale enunțate identifică că mărimea și nemijlocit existența prejudiciului moral se determină în funcție de caracterul și gravitatea faptei. Mai mult, caracterul și gravitatea faptei le apreciază instanța, însă această apreciere are loc exclusiv în baza circumstanțelor ce au avut loc în speța concret examinat și nemijlocit probate de către reclamantă.

Concomitent, mai specifică că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

De asemenea, prejudiciul moral se referă la o lezare adusă drepturilor extrapatrimoniale, neeconomice ale persoanei, provenind din atingerea adusă acelor valori sau atribuite individului care îi definesc personalitatea

Astfel, argumentele reclamantei în partea ce ține de existența și întinderea prejudiciului moral nu pot fi reținute, așa cum nu au nici un suport probatoriu. Or, reclamanta nu a putut demonstra prin probe pertinente și concludente legătura cauzala dintre prejudiciu sub forma declarativă invocată de către aceasta, cu pretinsa faptă ilicită și vinovăția Fly One SRL. Totodată, reclamanta nu a demonstrat că suma compensației legale solicitate nu este echitabilă și este insuficientă pentru atenuarea incomodităților sale avute în contextul întârzierii zborului. Astfel, administrând aceste prevederi legale și raportându-le la speța concret examinată ajunge la concluzia că reclamanta nu și-a exercitat dreptul de a proba cele declarate, iar, în lipsa de probe

alegațiile acestuia referitor la prejudiciul moral au caracter declarativ și nu pot fi luate în considerare de către instanța de fond. Or, în caz contrar, hotărârea adoptată de către instanța de fond va fi pasibilă de casare, dat fiind că nu a fost respectate prevederile art. 118, 121, 122, 239 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la capătul de cerere privind compensarea cheltuielilor de judecată, reclamanta a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuie pentru asistență juridică în mărime de 15 000 lei, însă la materialele dosarului nu a fost anexat nici un act de predare primire a serviciilor de asistență juridică așa cum o cer standardele europene. Actul de predare-primire trebuie să conțină detaliat toate serviciile prestate de către avocat pentru a fi determinată realitatea, necesitatea și rezonabilitatea acestor cheltuieli. La determinarea cuantumului compensației acordate cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, instanța de judecată trebuie să țină cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate în speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; măsura în care munca avocatului în cauza respectiva îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relațiilor dintre avocat și client; suma despăgubirilor pretinse și ulterior obținute în cauză; alți factor la discreția instanței. Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin c. România, Hotărârea din 26.05.2002; cauza Străin ș.a c. România, Hotărârea din 21.07.2005; cauza Petre c. România, Hotărârea din 27.07.2006.) s-a statuat ca partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil

Prin urmare, reieșind din aceste considerente, observă că reclamanta nu a justificat cu nimic cheltuielile, prezenta cauză nu este atât de complexă astfel încât să fie încasată o sumă de 15 000, 00 lei pentru cheltuielile de asistență juridică.

Solicită, respinge acțiunea reclamantului Nottea Rachel privind achitarea compensației pentru întârzierea zborului, compensarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, ca fiind neîntemeiată. (f.d.38-41)

Reclamanta Nottea Rachel în ședința de judecată, nu s-a prezentat, împuternicind avocatul Scorțescu Aureliu întru reprezentarea intereselor.

Reprezentantul reclamantei Nottea Rachel, avocatul Scorțescu Aureliu în ședința de judecată a susținut acțiunea integral. Solicitând admiterea acțiunii din motivele de fapt și de drept invocate în aceasta și explicațiile scrise.

Reprezentantul pârâtului Fly One SRL, avocatul Iustin Cristian în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii din motivele detaliat indicare în referință.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că pretenţiile din cererea de chemare în judecată sunt neîntemeiate şi acțiunea urmează să fie respinsă, din următoarele considerente.

Inițial, având în vedere data apariției raporturilor juridice materiale, care au fost deduse judecății, în continuare instanța de judecată, va face trimitere la normele materiale din Codul Civil, cu modificările survenite la 01 martie 2019.

În temeiul prevederilor art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Articolul 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede expres, că la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să își dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 al aceluiași Cod, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În cadrul ședinței de judecată s-a constatat cu certitudine că Nottea Rachel a procurat bilete de avion tur-retur, operată de operatorul aerian Fly One SRL, care era preconizată pentru 18 iunie 2023, ora 19:30, ruta 5F 448, pornire de la Tel Aviv (TLV) – sosire la Chișinău, Republica Moldova (KIV), în aceeași zi, ora 22:00, și cursa de retur, fiind operată de către operatorul aerian Fly One SRL, preconizată pentru data de *****, ora 18:20, ruta 5*****, pornire de la Chișinău, Republica Moldova (KIV) – Tel Aviv (TLV), în aceeași zi. (f.d.4-16).

La data de 16.06.2023 SRL Fly One a expediat un email prin care a comunicat despre modificarea zborului și urmează să aibă loc la 18 iunie 2023, ora 21:30.

Conform art. 3 alin. (1)-(2) Cod civil, are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează predominant în scopuri ce nu ţin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist. Are calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează în scopuri ce ţin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obţine un profit din această activitate.

Articolul 9 alin. (2), lit. a) Cod civil, prevede că drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice. Iar conform art. 15 alin. (1) ac aceluiași cod, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, inclusiv prin metodele statuate la art. 16 Cod civil, care reglementează operarea apărării prin recunoașterea dreptului, restabilirea acestuia, repararea prejudiciilor, dar și alte căi prevăzute de Lege.

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Conform art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Articolul 775 alin. (1) Cod civil, stipulează că debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În conformitate cu art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 1411 alin. (1) al aceluiași Cod, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

În corespundere cu prevederile art.1417 alin. (1) al Legii reiterate, contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

În temeiul cu art.1419 alin. (1) Cod civil, transportul de persoane include operaţiunile de îmbarcare, transbordare, transport şi debarcare.

Instanţa de judecată constată că reclamanta Nottea Rachel pasager al cursei nr. 5***** din *****, urma să beneficieze de serviciile companiei de transport Fly One SRL în temeiul contractului de transport aerian, unde compania urma să efectueze cursa aeriană pentru *****, ora 18:20, fapt ce nu a avut loc din motive ce nu sunt imputabile companiei.

Prin informația nr. 1631 din 21 iunie 2024 eliberată de Autoritatea Aeronautică Civilă al Republicii Moldova, rezultă că conform datelor prezentate autorității de către CA Fly One, aeronava A/C REG: UR-SQE a fost inclusă în Planurile de zbor pentru zilele 18 septembrie 2023, 21 septembrie 2023, 22 septembrie 2023 și respectiv, 23 septembrie 2023. (f.d.71)

Potrivit Jurnalului de zbor/în întreținere a aeronavei rezultă că la aeronava al companiei de transport Fly One SRL nr. 5F *****s-a constatat o defecțiune tehnică înregistrată de către pilotul tehnician și anume, o fisură pe geamul din stânga a navei, astfel la 23 septembrie 2023 fiind instalat I.A.W.AMM 56-12-11 P.NOI ZA| 81 (L/H nr. 2 fereastra care se poate deschide). (f.d.60-61)

Instanța de judecată reține că prin constatarea unei defecțiuni tehnice al aeronavei companiei Fly One SRL nr. 5F 902, compania a determinat schimbarea geamului pentru nu a pune în pericol pasagerii și echipajul aeronautic, ceea ce s-a răsfrâns și asupra modificării zborului stabilite pentru 23 septembrie 2023, ora 18:30, ziua în care era planificat și zborul reclamantei.

Conform art. 904 alin. (1) Cod civil, neexecutarea obligaţiei debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului şi dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depăşească impedimentul ori consecinţele acestuia.

Articolul 8 Cod civil stipulează, că dacă prin tratatul internaţional la care Republica Moldova este parte sânt stabilite alte dispoziţii decât cele prevăzute de legislaţia civilă, se vor aplica dispoziţiile tratatului internaţional.

Astfel, potrivit art. 1 din Convenţia pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian international, încheiată la Montreal la 28 mai 1999 și ratificată în Republica Moldova prin Legea nr. 254 din 05 decembrie 2008, prezenta Convenţie se aplica transporturilor internaţionale de persoane, bagaje sau mărfuri, efectuate cu o aeronavă, contra plată. Aceasta se aplică, în mod egal, transporturilor gratuite efectuate cu aeronave de către o întreprindere de transport aerian.

La fel, art. 19 din Convenţia nomializată *supra*, prevede că transportatorul este răspunzător pentru dauna survenită datorită întârzierii în transportul aerian de pasageri, bagaje sau mărfuri. Cu toate acestea transportatorul nu este răspunzător pentru daunele survenite datorită întârzierii dacă dovedeşte că el, prepuşii şi mandatarii săi au luat toate măsurile care se impun în mod rezonabil pentru a evita dauna sau că le-a fost imposibil să ia respectivele măsuri.

Astfel, în contextul enunțat s-a constatat cu certitudine că întârzierea/amânarea zborului cursei nr. 5F *****a avut loc din motive obiective și anume s-a cauzat exclusiv din cauza unei defecțiuni tehnice la aeronavă, ce ar pune în pericol viața și sănătatea pasagerilor. În aceste circumstanțe Fly One SRL, nu poartă răspundere în raport cu pasagerii.

Conform prevederilor art. 14 din Regulamentul privind compensarea şi asistenţa pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, Operatorul aerian nu este obligat să plătească compensaţii în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, în cazul în care poate face dovada că anularea este cauzată de împrejurări excepţionale care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile.

Prin urmare, în sensul Regulamentului privind compensarea şi asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 08 noiembrie 2012, noțiunea de anulare a zborului are semnificația de neefectuare a unui zbor programat anterior şi pentru care s-a făcut cel puțin o rezervare.

Verificând și analizând înscrisurile speței înaintate spre examinare, se constată că, SRL „FLY ONE” nu este răspunzătoare pentru întârzierea zborului.

Instanța menționează că în speță se atestă cert că zborurile programate au fost efectuate, în aceiași zi, dar cu întârziere, în primul caz din 18.06.2023, decolarea fiind stabilită pentru ora 19.30, a avut loc, în aceiași zi, la ora 21.30, iar în al doilea caz din 22.06.2023, decolarea fiind stabilită pentru ora 18.20, a avut loc în aceeași zi la ora 01.00 .

Este de menționat că situația de anulare a zborului care este definită prin lege nu poate fi echivalată cu modificarea orarului, or, în cazul de modificare a orarului zborului acesta este efectuat doar că cu o întîrziere, pe cînd în cazul anulării zborului acesta nu este efectuat în general.

Având în vedere constatările de mai sus, în condițiile în care în prezenta speță nu se atestă anularea zborului cursei nr. 5F *****din 18 iunie 2023, deoarece zborul cursei nominalizate a avut loc la data de 18 iunie 2023 ora 21:30, iar temeiuri pentru încasarea compensației prevăzută de Regulament în cazurile de anulare a zborului, lipsesc.

Potrivit art. 27 alin. (1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material

sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Potrivit prevederilor art.60 alin.(4) CPC, *instanţa judecătorească nu este în drept să modifice din oficiu temeiul sau obiectul acţiunii*.

În conformitate cu art.240 alin.(1) și (3) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. *Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant*.

În acest sens, instanța de judecată urmează să respingă pretenția reclamantei de a încasa de la Fly One SRL compensația în rezultatul anulării zborului la cursa aeriană nr.5F*****pe ruta Tel Aviv - Chișinău preconizat pentru 18 septembrie 2023, ora 19:30 în mărime de 800 euro, și retur cursa aeriană nr.5F447 pe ruta Chișinău - Tel Aviv preconizat pentru 22 septembrie 2023, ora 18:20, or modificarea zborului a fost cauzată de împrejurări excepționale care compania nu ar fi putut să o prevadă, în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral instanţa de judecată reţine că potrivit art. 16 lit. g) Cod civil, apărarea dreptului civil, se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial, și în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. În corespundere cu art. 19 alin.(1) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Aliniatul (3) al aceluiași articol, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciul moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. Aliniatul (5) al aceluiași articol, repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Instanţa de judecată reţine că prejudiciul moral se repară conform art. 2036 alin. (1) Cod civil, numai în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie.

La caz prevederile art. 2036 Cod civil nu sunt aplicabile, iar reclamanta nu a probat existenţa cărorva suferinţe morale şi întinderea acestora. Or, pentru acordarea unor daune morale este necesar ca cel ce pretinde daune morale să producă un minimum de argumente şi indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate, fapt care nu s-a respectat la caz.

Conform art. 934 alin. (1) al aceluiași Cod, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului în care debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată.

Instanţa de judecată statuează că în acord cu practica CEDO, care a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce priveşte proba prejudiciului moral, proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca instanţele să deducă producerea prejudiciului moral din existența faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv intern al prejudiciului moral.

Prin urmare, în contextul inexistenței unei probe că anume Fly One SRL ar fi vinovat de o faptă ilicită, care ar fi dus la cauzarea de prejudicii Nottea Rachel, pretenţiile acesteia privind încasarea prejudiciului moral, urmează a fi respinse, ca fiind neîntemeiate.

Totodată, dat fiind faptul că pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral este una succesivă pretenției de bază care a fost respinsă, instanța de judecată consideră că aceasta

urmează aceeași soartă, or nu se justifică necesitatea admiterii în circumstanțele menționate mai sus.

În temeiul respingerii solicitărilor principale – capătul de cerere privind încasarea sumelor bănești cu titlu de compensație în sumă de 818,96 euro pentru cazare, precum și reieșind din caracterul subsidiar al cerinței de încasare a cheltuielilor de judecată, instanța consideră pasibilă de respingere și a acestora.

Se apreciază critic argumentele invocate de către reprezentantul pârâtului precum că părțile sunt în prezența unui raport juridic stins conform art. 965 Cod civil, or reclamanta a purces la prestarea serviciilor pentru orarul de zbor modificat și propus de către pârât, însă nicidecum nu s-a stins raportul juridic, or legiuitorul acordă posibilitatea de a se a se adresa cu acțiune pentru cazurile în care a avut loc anularea sau întârzierea zborului, însă instanța de judecată urmează să aprecieze circumstanțele și dacă sunt întrunite cerințele pentru acordarea unei compensații prevăzut de Regulamentul nominalizat mai sus.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu art.96 alin.(1) alaceluiași Cod, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Dat fiind faptul că cererea de chemare în judecată depusă de Nottea Rachel împotriva Fly One SRL intervenient accesoriu ”EXPLOR TUR” SRL privind încasarea sumelor bănești cu titlu de compensație pentru anularea zborului, prejudiciu material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată, cererea de compensare a cheltuielilor de judecată cu titlu de asistență juridică acordate de avocatul Aureliu Scorțescu este și ea una neîntemeiată.

În conformitate cu art.art.238-240 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge acţiunea formulată de reclamanta Nottea Rachel împotriva pârâtei ”FLY ONE” SRL, intervenient accesoriu ”EXPLOR TUR” SRL privind încasarea sumelor bănești cu titlu de compensație pentru anularea zborului, prejudiciu material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedinte de şedinţă,
judecător Iurie Potînga